

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ 7ο

ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ
ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Άγιος Λουκάς ο Ευαγγελιστής

Άγιος τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας

Ἐνας ἀπό τούς τέσσερις Εὐαγγελιστές

Ἐνας ἐκ τῶν συνεργατῶν
τοῦ Ἀποστόλου Παύλου

ΒΙΟΣ

- Σύμφωνα με την παράδοση, γεννήθηκε στην **Αντιόχεια** της Συρίας, έζησε τον **πρώτο αιώνα** και ήταν πολύ **μορφωμένος**.
- Ήταν συνοδός και **συνεργάτης** του **αποστόλου Παύλου** από τη δεύτερη ακόμη αποστολική περιοδεία του και τον συνόδευσε στη **Μακεδονία** και στη **Ρώμη**.
- Ως προς τη δράση του μετά τον θάνατο του Παύλου δεν γνωρίζουμε πολλά. Σύμφωνα με την παράδοση, ο Λουκάς κήρυξε την χριστιανική πίστη στη **Δαλματία, Γαλλία, Ιταλία, Μακεδονία** και στην **Αχαΐα**. Αναφέρεται ότι διέσχισε τη **Λιβύη** κι έφθασε στην **Αίγυπτο**. Εκεί χειροτονήθηκε **επίσκοπος** στην περιοχή της **Θηβαΐδας**, όπου και πέθανε μάλλον σε ηλικία 74 ετών. Άλλοι πατέρες αναφέρουν ότι πέθανε στη **Θήβα της Βοιωτίας**.
- Παλαιότατη παράδοση θέλει τον Λουκά ζωγράφο, που φιλοτέχνησε μάλιστα την **εικόνα** της **Παναγίας**. Τα έργα του, το «**Ευαγγέλιο**» και οι «**Πράξεις Αποστόλων**», παρουσιάζουν ευχέρεια χρήσης της Ελληνιστικής Κοινής και θεωρούνται από τα πρώτα ιστορικά μνημεία τού χριστιανισμού.
- Η μνήμη του εορτάζεται στις **18 Οκτωβρίου**.

ΒΙΟΣ

- Ο Απ. Λουκάς ήταν όχι από τους δώδεκα αλλά από τους εβδομήκοντα μαθητές του Κυρίου, προσέφερε στην ανθρωπότητα τον μεγαλύτερο θησαυρό: **Το Ιερό Ευαγγέλιο και τις Πράξεις των Αποστόλων.**
- Δεκαπέντε χρόνια μετά την Ανάληψη του Χριστού, άρχισε να γράφει όσα άκουσε από τον Απόστολο Παύλο και άλλους Αποστόλους, περί της ζωής του Κυρίου. Αυτός μάλιστα είναι ο μόνος από τους Ευαγγελιστές που αναφέρει την γέννηση του Τιμίου Προδρόμου και τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Επίσης κατέγραψε τις περισσότερες παραβολές μέσα στο Ευαγγέλιό του.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

**ΟΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΟΠΟΥ ΕΖΗΣΕ
ΚΑΙ ΔΙΔΑΞΕ
Ο ΙΗΣΟΥΣ**

- Πόλεις της Δεκάπολης
- Κεντρικοί Δρόμοι

Οι αριθμοί αντιστοιχούν σε ενότητες του βιβλίου

1 Π.Κ.Χ. 1 Κ.Χ. 2 29 30 31 32 33 Κ.Χ.

ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Ἀπολυτίκιον

- Λουκᾶν τὸν θεηγόρον καὶ τοῦ Παύλου συνέκδημον καὶ Εὐαγγελίου τοῦ τρίτου συγγραφέα θεόπνευστον, ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν, πιστοί, ὡς ἄξιον ἐργάτην τοῦ Χριστοῦ. Τῷ φωτί γὰρ τοῦ Κυρίου καταυγασθεὶς μετέδωκε φῶς τῷ κόσμῳ. Γράψας τὰς θαυμαστάς παραβολάς, σύστασιν ἐκκλησίας τε τῇ ἐπελεύσει τοῦ πνεύματος ἱστορησάμενος.

ΚΑΤ'Α ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Η Θεραπεία του δαιμονισμένου στην Καπερναούμ

Λουκ. 4,31

Καὶ κατήλθεν εἰς Καπερναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας,
καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι·

Και κατέβηκε στην Καπερναούμ, πόλη της Γαλιλαίας και δίδασκε σε αυτούς τα Σάββατα.

Λουκ. 4,32

καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,
ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ.

και θαύμαζαν με την διδασκαλία του, διότι ο λόγος του είχε δύναμη.

Λουκ. 4,33

Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα
δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ

Και στην συναγωγή ήταν ένας άνθρωπος, που είχε πνεύμα δαιμονικό ακάθαρτο και φώναξε με φωνή μεγάλη

Λουκ. 4,34

λέγων· ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ;
ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ
Θεοῦ.

λέγοντας· ἀφησέ μας· τι υπάρχει ανάμεσα σε εμάς και εσένα, Ιησού Ναζαρηνέ; Ηρθες να μας εξοντώσεις; Ξέρω ποιος είσαι· ο άγιος του Θεού.

Η Θεραπεία του δαιμονισμένου στην Καπερναούμ

Λουκ. 4,35

καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν.

Και τον επέπληξε ο Ιησούς λέγοντας· “φιμώσου και βγες από αυτόν”. Και τότε το δαιμόνιο έρριξε αυτόν στο μέσο της συναγωγής και βγήκε από αυτόν, χωρίς να τον βλάψει καθόλου.

Λουκ. 4,36

καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται;

Και θαύμασαν όλοι και συνομιλούσαν μεταξύ τους λέγοντας· “τι λόγος είναι αυτός; Διότι με εξουσία και με δύναμη διατάζει τα ακάθαρτα πνεύματα και εκείνα φεύγουν”.

Λουκ. 4,37

καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

Και διαδιδόταν η φήμη σχετικά με αυτόν σε όλη την περιοχή της Γαλιλαίας.

Ο Ιησούς περιοδεύει κηρύττοντας

Λουκ. 4,42

Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν.

Όταν έγινε ημέρα ο Ιησούς βγήκε (από την πόλη) και πήγε σε ἔρημο τόπο. Και τα πλήθη τον αναζητούσαν. Και ήρθαν σε αὐτόν, και τον κρατούσαν να μη φύγει από αυτούς.

Λουκ. 4,43

ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς ὅτι καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέσταλμαι.

Εκείνος όμως τους είπε, ὅτι “πρέπει να κηρύξω το χαρμόσυνο μήνυμα της βασιλείας του Θεού και σε άλλες πόλεις, διότι ἔχω σταλεί (από τον πατέρα μου)”.

Λουκ. 4,44

καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

Και κήρυττε το Ευαγγέλιο στις συναγωγές της Γαλιλαίας.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

- Σε ποια περιοχή περιοδεύει ο Ιησούς;
- Σε ποια πόλη έδιωξε το δαιμόνιο;
- Πώς αντιδρούσαν οι κάτοικοι της περιοχής στο κήρυγμα του Ιησού; Σε προηγούμενο κήρυγμα είχαν αντιδράσει με τον ίδιο τρόπο οι κάτοικοι; Πώς είχαν αντιδράσει και γιατί;

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

Απλές και σύνθετες λέξεις

Παράγωγα και ομόρριζα: «γη»

ΠΑΡΑΓΩΓΑ-ΣΥΝΘΕΤΑ ΤΗΣ Λ. «ΓΗ»

- Ανά, κατά , διά,
- Παρά, αντί, προς,
- Επί, υπο, εν, εκ
- Γη + έργο
- Γη + λόφος
- Γη + λόγος
- Γη + δύναμη
- Γη + άνθρακας
- Γη + γράφω
- Γη + κτήμα
- Γη + μέσος
- Γη + ίσος

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

- ΓΗ

ΑΠΛΕΣ ΟΜΟΡΡΙΖΕΣ-ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

- Γήινος
- Γείωση
- Γειώνω

ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΟΜΟΡΡΙΖΕΣ-ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

- Γεώμηλο, γεωκτήμονας, γεωργός, γεωλόγος, γεωγράφος, γεωδυναμική, υπόγειος, ισόγειος, ανώγειος, επίγειος, υδρόγειος, εξωγήινος, γήλοφος κ.τ.λ.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

A. Ουσιαστικά παράγωγα από:

Β. Ρήματα παράγωγα από:

ουσιαστικά ή επίθετα
καθαίρω < καθαρός

επιρρήματα ή επιφωνήματα
διχάζω < δίχα

άλλα ρήματα

Είναι:

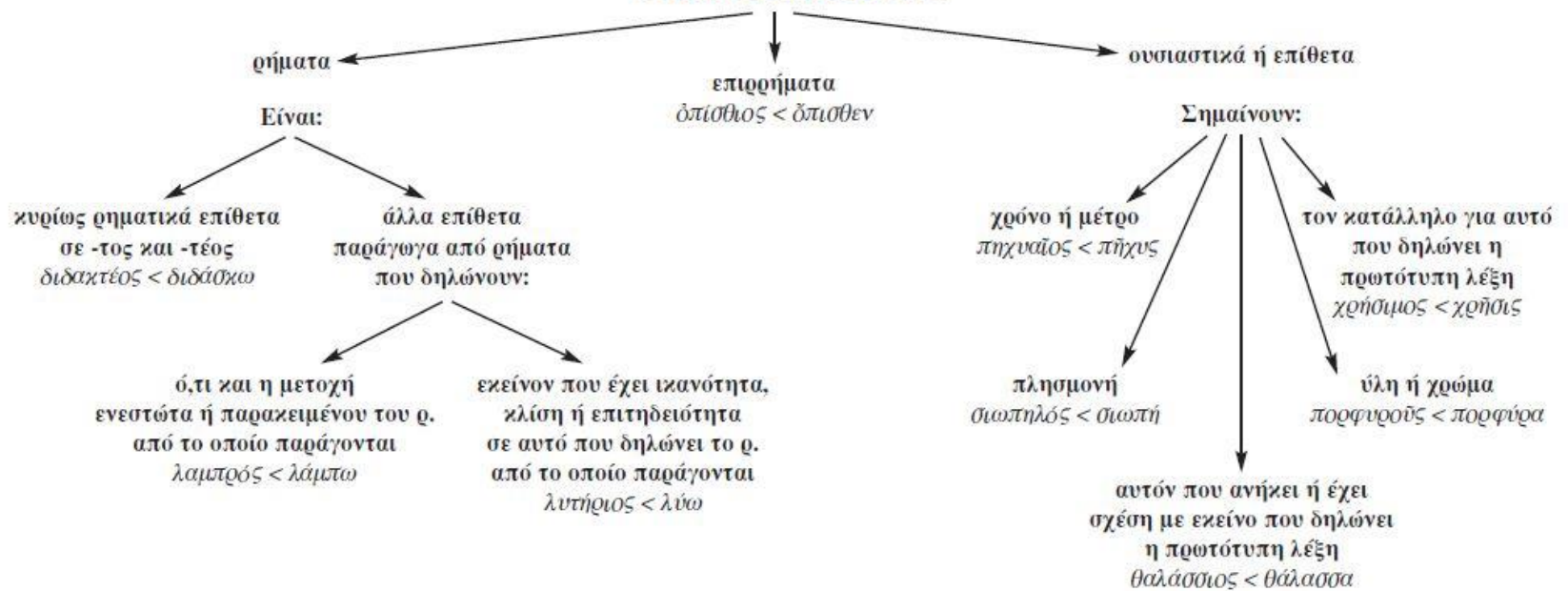
εφρετικά
δρασεῖω < δράω, δράω

εναρχτικά
γηράσχω < γηράω, γηράω

θαμιστικά ή επιτατικά
στενάζω < στένω

Γ. Επίθετα παράγωγα από:

Δ. Παράγωγα επιρροήματα

τροπικά
βαρέως < βαρύς

ποσοτικά
δῖς < δύο

τοπικά
που δηλώνουν:

στάση σε τόπο
ἄλλοθι < ἄλλος

κίνηση προς τόπο
οἴκαδε < οἶκος

κίνηση από τόπο
ἐκεῖθεν < ἐκεῖ

χρονικά
ἄλλοτε < ἄλλος

ΥΠΟΚΟΡΙΣΤΙΚΑ

- -αριον
- -ιον
- -ίδιον
- -ίς
- -ίσκος
- -ύδριον
- -ύλλιον
- ό νεαν**ίσκος** και τό ανθρωπ**άριον**,
- Μέ τό σακ**ίδιον** στό ώμάτ**ιον** ,
- Πήγαν στο νη**σύδριον**
- Και κρύφτηκαν στο δασ**ύλλιον**

ΠΑΡΑΓΩΓΑ

ΠΡΟΣΩΠΟ ΠΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙ

- -εύς, -ός, -τής, -άς, -ών, -τήρ, -τωρ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΦΩΝΗΜΕΝΩΝ

ΤΟΝΙΣΜΟΣ

ΣΥΜΦΩΝΑ

ΑΡΘΡΟ

Β' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

1. Φωνήεντα

Μακρά

η, ω

Βραχεία

ε, ο

Δίχρονα

α, ι, υ

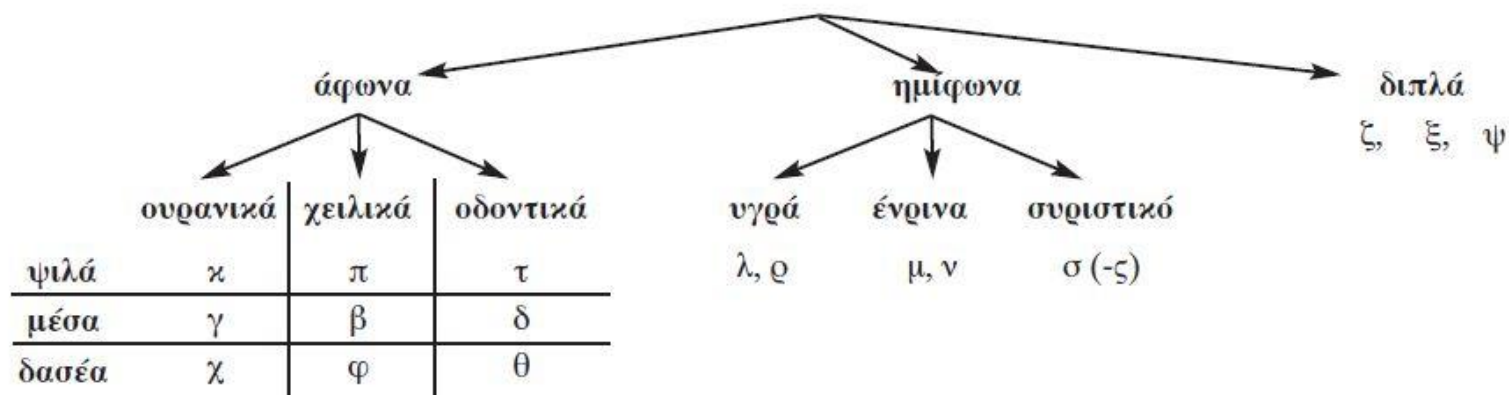

ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ : ΤΟΝΙΣΜΟΣ

<https://wordwall.net/el/resource/38116437>

2. Σύμφωνα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΑΡΘΡΟ

Α' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Β' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

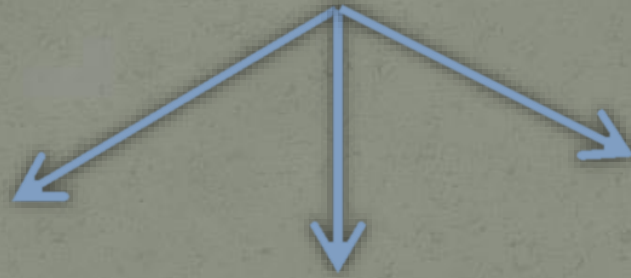

ΑΡΘΡΟ

Ενικός αριθμός			
	αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
Ονομαστική	ὁ	ἡ	τὸ
Γενική	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτική	τῷ	τῇ	τῷ
Αιτιατική	τὸν	τὴν	τὸ
Κλητική*	ὦ	ὦ	ὦ
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οἱ	αἱ	τὰ
Γενική	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτική	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αιτιατική	τούς	τάς	τὰ
Κλητική*	ὦ	ὦ	ὦ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΚΛΙΣΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Α' ΚΛΙΣΗ

Α: -ας, -ης

Θ: -α, -η

Β' ΚΛΙΣΗ

Α: -ος, -ους

Θ: -ος, ους

ΟΥ: -ον, -ουν

Γ' ΚΛΙΣΗ

Α+Θ+ΟΥ

π.χ. πόλις, τάπης

Α' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

	αρσενικά		θηλυκά		αρσενικά και θηλυκά
	ενικός αριθμός				πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ας	-ης	-α	-η	-αι
γενική	-ου	-ου	-ας/-ης	-ης	-ῶν
δοτική	-α	-η	-α/-η	-η	-αις
αιτιατική	-αν	-ην	-αν	-ην	-ας
κλητική	-α	-η/-α	-α	-η	-αι

Β' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

	αρσενικό και θηλυκό		ουδέτερο	
	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ος	-οι	-ον	-α
γενική	-ου	-ων	-ου	-ων
δοτική	-ω	-οις	-ω	-οις
αιτιατική	-ον	-ους	-ον	-α
κλητική	-ε	-οι	-ον	-α

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

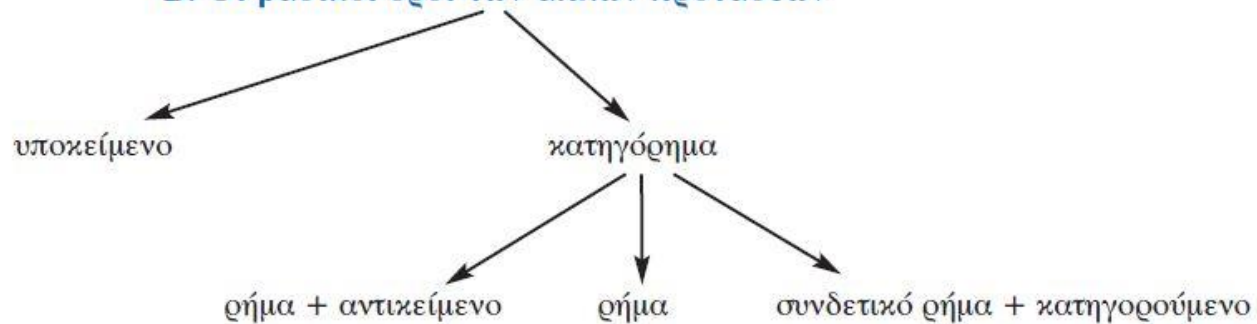
ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

- ΑΠΑΝΤΑΕΙ ΠΑΝΤΑ ΣΤΟ ΠΟΙΟΣ;
- ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΠΑΝΤΑ ΣΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ
- ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΡΗΜΑ ΧΩΡΙΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ
- ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ
- ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΝΝΟΕΙΤΑΙ
- ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΤΑ ΛΕΓΟΜΕΝΑ ΑΠΡΟΣΩΠΑ ΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΓΙΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΠΡΟΤΑΣΗ Ή ΈΝΑ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ ΕΙΔΙΚΟ (ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΌΤΙ) Ή ΤΕΛΙΚΟ (ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΝΑ)

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Β. Οι βασικοί όροι των απλών προτάσεων

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

